

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. - Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. JÜNKER ELEK.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetések jutányosan számítunk.

Parasztágunk földmivelése.

(mk) A paraszt vajmi keveset lendít jószágán, minthogy idáig a jó Isten mivelt helyette. Sekélyesen szánt, még jobb szereti a szántást el is hagyni. Isten megáldván, azt hiszi, fölzsenedül a vetés munka nélkül is s ha még annyi munkát fordít is földre, csak a drága erő fecsérlése az, ha az időjárás keresztet húz számadásán. Áradás, aszály, nyirkosság, fagy ellen mitévő legyen az ember? Ellenük senki se tehetlenebb, és senki se szenved annyit miattuk, mint a magyar ember. Másfelől meg a föld minden vesződés nélkül is olyan terméseket növel, melyek máshová való szorgalmas gazda reményeit is tú szárnyalják.

A hanyag mívelést e szerint lehetne megmenteni, de ha ennél egyéb védő árva nincs, igazolni nem lehet. Mert azért, hogy a természet, melynek az ember még nem ura, meghiúsítja az ember munkáját, ne muaszszon el az ember a munkát, hanem éppes dologgal iparkodjék ártalmatlanná és szolgájává tenni a természetet. A helyett, hogy nem mer a paraszt egyszerű szántás helyett kétszer szántani, mert féltő, nem teszi-e a kétszeres munkát hiába, ha például aszály semmisi meg a vetéseket, háromszor és két-

szer olyan mélyen kellene szántania; ekkor részben kicsikarná a szárazság kezéből a hatalmat, melylyel ez idő szerint vetései közt garázdálkodik. Hol a természet egyedül dolgozik, a mezőgazda pedig csak a néző szerepét akarja játszani s ily módon aratni, ott ne panaszkodjék az ember, hogy a természet egészen a maga feje után indul el. Külterjes mezőgazdaságban általában függetlenebb a természet, csak a belterjesebb mívelésben kezd az embernek inkább hódolni. Ha tehát hazánk elakarja érni az éghajlat önkényétől való függetlenségét, belterjes földmivelésre kell törekednie; de még akkor is nagyobb uralmat fog ott megtartani az éghajlat, mint Nyugat-Európában.

Magyarország ez idő szerinti viszonyai közt a termés biztossága sok mezőgazdára nézve nagyobb indítók lehetne belterjesebb földmivelés behozására, mint a termés abszolút bősége.

Azonban a paraszt ez indító okot még nem igen ismerte fel, még mind jobban örvend a természet áldásán, melyet a jó ég áldásának szeret tartani, holott az gyakran nem egyébb átoknál, mint két keze munkáján, melynek gyümölcsei mindenkor áldás, még ha nem terményekben testesítettnek is,

hanem szerény és tevékeny néppé való képzésben állának.

Mindazonáltal a hanyag mívelést nincs mit gáncsolni, ha gondosabb munka meg nem térítettik. Mi ugyan szentül hisszük, hogy Magyarországon is jutalom kíséri a gondosságot, de nem kevésbé áll az is, hogy Magyarországon a hanyagság büntetése fél annyira sem érezhető, a gondosságra való ösztön fél annyira sem ismerhető, mint ott, hol a természetény értékebb a munka és a töke meg olcsóbb. Ennélfogva sokkal hamarabb elnézhető itt a gazdasági hanyagság, mint másutt.

A munka mennyisége, melyet a paraszt földjeire fordít, csekély, ellenben gondatlansága szertelen. Ebben egyébiránt tetemes különbség uralkodik a vidék és nemzetség szerint, mindazáltal egészben el lehet mondani, hogy a parasztnál valamennyi vetés fele az első barázda után vetetik, a második fele a második után, mi annál kevésbé elégíti ki, hogy munkáját inkább hivhatni karcolásnak, mint szántásnak, oly sekélyesen szánt.

Ha a magyar róna gazdasági üzletét egyedül a nagy jószágok mívelése után mérlegelnők, nem itélnők meg helyesen, de még kevésbé akkor, ha azt hinnők, hogy nagy uradalmakban általán gyökeret vert az a mívelés, melyet az

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Legényhalál.

Meghalt a gyász, mi furesa nóta —
A gyász is sirba sülyedhet . . .
Legény halt meg a cigánysoron
És zene szól, ünnepeinek! . . .
Csodálatos! — egy lélek sem sir . . .
Minden szem örömtől ragyog . . .
Irigylem tőled, édes pajtás,
Hogy én így meg nem halhatok!

Nem soká tartott haldoklásod —
Utcahosszat azt mesélik:
Egy szőke angyal, kék szemével
Meggabonázta lépteid;
Szoborként álltál meg előtte
És suttagád: „Tied vagyok!” . . .
Irigylem tőled, édes pajtás,
Hogy én így meg nem halhatok!

Még én se ötök érted könyvet,
Pedig én csak szerettelek.
Sirodnak puha, lágy ölében
Nem lesznek szürke éjjelek.
Ajkadról álomtalan éjen
Nem ropennek el panaszok. . .

Irigylem tőled, édes pajtás,
Hogy én így meg nem halhatok!

Egy temetőben — otthont csapni,
Hol bútorok domborulnak
Hol tiszta szívű szerelmesek
Egymás nyakába borulnak
Hol a beszéd: cók, illat, napfény —
S a legben csengnek dallamok . . .
Irigylem tőled, édes pajtás,
Hogy én így meg nem halhatok!

Az őszi szél levelet hullat —
Minden siralmas, hervatag.
Két ember boldog a világon,
A föld fölött, az ég alatt.
Gyönyörbe, ölelésbe fulnak
A rohanó, bűvös napok . . .
Irigylem tőled édes pajtás,
Hogy én így meg nem halhatok.

Nekem már elmosódott fényem —
Tavaszi sugara nem süt rám.
A lelkem álma meghalt régen
És minden — amit álmodám.
Szomorú bucsuja van annak,
A ki hiába álmodott.
Nem te haltál meg, jó barátom,
Te elsz! . . . Én vagyok — a halott!! . . .

Sugár József.

EZEREKGYAPPAL MESÉIBŐL.

Irta: Dr. Antalffy Endre.
A KARBUNKULUSOK.

Három durgazdag keleti királyfi, egy nagy idegen városban, egy azon bölcsnektanítványai, elvégezvén tanulmányait, búcsuztak egymástól. Nehezükre esett a búcsúzás, mert igen igen jó barátok voltak. Egymás kezét sirva szorongattak s alig tudtak szóhoz jutni a zokogástól, annyira szívükre veték elszakadásukat.

Mikor lecsendesedtek egy kissé, egyik közülük egy sápadt, ábrándos nézésű fiú így szólt:

Fiúk állítsunk valami emléket barátságunknak. Nem szoborra gondolok, istenmentsen. Már előre borzong a hátam attól a szobortól, melyet majd halából halhatatlan érdemeimért nekem fognak állítani alattvalóim (s itt finom iróniával mosolygott, látzott, hogy valami okos ember lehetett a mestere). Én egyebet szándékozom. Ez az emlék eszme legyen. Tűzzünk magunk elé egy nagy célt s az erre a célra való közös törekvésben legyen megörökítve a mi barátságunk. Tudjátok mit? Minket ebben a pereben az érdekel a leginkább, hogy vajjon ki lesz hármunk közül a legboldogabb. Hát

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT, KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAITÓSZER

előrebocsátottakban vázoltunk. Akkora terjedelmű takarmány-termelés, minő a nevezett uradalmakban divik, más jószágokhoz képest még mind kivételt képez és a gabonatermelésnek a legtöbb gazdaságban csaknem korlátlan uralma van. Kivált a paraszt-gazdaságokra szól ez. Marhaeteteikről csak a természetes rétek, legelők és a gabona szalmájában van némileg gondoskodva és a határonkon belül a marha tonyesztés megszorítva. A trágya-készítés e szerint csekély lehet, a földnek valójában visszadott trágya-anyagok még csekélyebbek, a tüzelés sokat elszedvén, a rossz utak és szántóföldek tetemes távola még gyakran meggátolva a trágyázást.

A talaj kisajtolása azonban a gazdaság más nemét fogja szükségessé tenni és nagyobb számbeli baromtartást és tetemesebb szüleségtermelést fog az egész mezőgazdaság alapjává tenni. A terjedelmes takarmány-termelésükkel mai nap még magukra álló jószágok rövid időn mindennapiakká fognak lenni. Ennélfogva nagyobb jelentőségű a még magára álló takarmánytermelés a róna mezőgazdaságára nézve, mint ama tömör gazdaság, melyek gabona után gabonát vetnek, mert ez lesz a legközelebbi jövő mezőgazdasága.

Levél Amerikából.

Antalics György sandi földmives évekkel ezelőtti kocsis volt Dr. Hochreiter Kornél helybeli ügyvédnél. A multkoriban levelet írt egykori gazdájának, melyet alább szóról szóra és eredeti ortografiával közlünk. A levél már csak azért is érdekes, mert élénk világot vet a kivándoroltak felfogására.

Antalics György most a „Magyar Hírmondó” (Hungarian News) című magyar nyelvű newyorki napi lapnak egyik üzletvezetője. Levélével együtt egy lapot is küldött, melynek ő bizonyára előfizetéseket gyűjt és hírdetéseket szerez. Neve rajta van a lapon is, de levelének orthografiája rögtön elárulja, hogy a tollforgatást még az újvilágban sem tanulta meg, ami azonban nem zárja ki, hogy az Isten felvitte a dolgát.

Az érdekes levél így szól:

legyen ez a mi életcélunk az igazi boldogság. Erre törekedjünk, ebben éljen a mi barátságunk emléke. Elfogadjátok?

Persze, hogy elfogadta valamennyi. Most már csak a módozatok szigorú megállapítása következett. Erős fogadást tettek a királyfiak, hogy ötven esztendő múlva ismét összejönnek s akkor kiki beszámol az életéről. Aki olyan szerencsés lesz, hogy megtalálta a legigazibb boldogságot, annak — jó keverjünk tréfát is bele — a másik kettő a koronájából odaajándékozza a legszébbik karbunkulus követ. Azzal megcsókolták egymást elváltak s ment kiki a maga célja felé.

És fáradoztak és keresték a boldogságot . . .

Azaz dehogy keresték olyan értelemben, mint ahogy felfogadták. Az apjuk halála után elfoglalták a trónt s uralkodtak, mint más közönséges uralkodó. Az uralkodás sok gondja között jutott eszükbe az az ábrándos fiatalkori fogadás. Aztán meg — tudja isten — annyira megváltoztak a királyfiak. Épen az az ábrándos szemű, ki oly finom ironiával nyilatkozott az atlatvalók szoboremelő készségéről, már harmincz esztendő korában megfaragtatta a maga szobrát. S a másik kettőnek is akadt mind valami bogara. Az egyik pl. tudósokat gyűjtött maga köré s könyveket íratott velük. De a könyvekre a maga nevével iratta szerzőként. A tudósok aztán kárpótolta arannyal. A mi, nem mondom, hogy a tudósoknak nem tetszett. A másik király, az ma-

New York, Október 1 jén 1903

Azt hiszem emlékszik még arra rossz gyerekre aki önnél három évet töltött az tudat most maga felől ha nem veszi Tekéntetes ur rossz néven 1898 tul 1891 egyik szolgált önnél röviden tudatok élettem edigi lefolyásáról ha nem lesz terhére én öntül eltávozásom után Batéba Gál Dénes jobban mondva Bolondos Gál Déneshez jutotam önnél mérges Litkeihez Pécsre onéd pedig Koburg herceghez Buda Pest Mérleg utca első szám alatt levő Palotába onéd pedig özvegy Okányi Sfarcsához itt mindenütt inas voltam 1893 ban megnősültem és vendéglős lettem ami nagy szerűjen ment elejinte anyira hogy 4 vendéglős volt aszt hittem hogy a jövő már biztosítva van de csalatkoztam mert 98 és 99 ben anyira rosszra fordultak a viszonyok hogy teljesen bele süledtem ekor sem estem kétségbe nőmel együtt el határoztuk hogy át jövünk ebe az újvilágba most November 22 kén lesz 4 éve hogy ide jöttem amit mondhatom hogy nem bántom meg igaz hogy az első év nagyon rossz volt gyárba jártom dolgozni napi 2 tallér 50 cent feleségemnek pedig kifőzése volt de most már sokkal könyebben élek egy magyar lapnak dolgozom már második éve első éven mind utazo ügynöke és kolektora voltam mondhatom hogy e lapot én tetem nagyá második évben már Irodát kaptam Pittsburgban most pedig a legjobb jövődelmező irodát kaptam meg New yorkot ahol Füzete sem rá jön évente két ezer ötszáz dollára aszt odahaza alig hiszik el de úgy van

képzelteti Tekéntetes ur hogy ha vissza gondolok most arra az időre hogy mind legény ember 7 F. tér 1 holnapig kellett szolgálni nade még önnél meg jarto aki úgy bánik egy cselédjével mind ön de voltak helem például Litkei és Gál kinek sokkal job volna kutyájuknak lenni mert azzal jobban bánok hej kérem de szeretnék most pár holnapot náluk tölteni amiért én fizetnék nekik szivesen 100 dollárt egy holnapra csak betanithatnám őket bánás modra és világosithatnám föl őket hogy mi a külömbőség ó és új világ köszt hogy tudnák meg miért jön ki a nép száz ezrivel én tudnám csak meg magyarázni egy évig utaztam Csikágotul New yorkig minden egyes telepet ismerlek és tapasztaltam hogy a mi népünk leg vadab mikor ki jön csak úgy röttög bent van még aza hazai felelem aza hazai butaság hogy egy Fölleb valója előt kala-

pot levéve és rezkedve kellett áloni itt az angol először aszt hiszi hiszi hogy aza az ember vagy bolond vagy ideges csak azután bátorkodik neki mikor aza munkaadója kezét szorit vele ha találkozik vele azután lassan megbátorodik és azután látja az az angol hogy nem volt az a szegény ember buta hanem csak a hazai buta szokást mutata itt be hogy a kenyere adója előtt kalapot emelt és terdre eset előte amiért munkát adott neki itt nincs ki vétel az emberiség tisztelésében egy miliomos úgy tisztel egy munkást vagy talán még jobban mind a munkás ötöt kivétel csakis a nőekkel szemben van azok előtt minden férfi meg hajol ha szegény aza nő ha gazdag az asztán az ami a szegény népet kihozza és ha itt meg szokik többé ha haza megy is meg szokni bizon nem bir sóha csak vágyik mindég vissza az ő szabad országába ahol neki jó bánás modja és tekintélye volt

ezaz kérem ami szegény de szép hazánkbol a népet megfogyasza oda haza pedig jácák a színházot a képviselő hazabon és találgotják hogy, hogy kellene meg akadályozni a kivándorlást az pedig nem találgotni való hisz mindenki tudhatná agyák meg a népnek a bánás modot és épicsenek gyárokat és agyanak a népnek kenyeret hogy kereshessen legalább 3 f napi bért az nagyon szükséges leg aláb is, még akkor sem éhet úgy mind itt két tallér 50 centből mert itt 8 cent 1 funt hus de ha csak anyit kapna is én biztosítom aszt, hogy egy munkás sem hagná el aszt a szép hazát akis egy sem hagy el anélkül hogy könyei ne hullának hisz nincs a világon haza szeretőb mind a magyar de nincs a világon érzékenyeb a bánás modra sem mind a magyar eszt pedig oda haza nem akarjak tudni hanem akinek pár száz ezer forintja van az már egy munkásol szoba sem al itt pedig egy elnök aki ötvenkét álomnak a kormányzoja kezét szorit bármely munkásol amit velem is meg tet szegény megboldozult Michindlei ezét 3 éve yohstovon városabo jöt a hir deli orábol hogy Michindlei az álomson lesz a gyárbul szaladtunk iszkos ruhabo es akikhez csak hozzánk Fért mindel kezét szoritot tehát eszt csak ezért írom hogy ily tiszteletben részesül egy munkás itt

Oda haza pedig beszélnek a képviselő urak a nyomorul a bánás modról a kivándorlás okait találgatják és mikor haza érnek az ország hazbol saját lakásukra akorra már el felejteté rá ordit az inasáro vad álot modra egyér vagy másor ha nincs mijer akkor semmiér csak

a koronájukból kivétessek a legnagyobb karbunkulus s hamisat tétessenek helyebe.

— Ki tudja, hátha valamelyik a másik kettő közül fogja a nagyobbat hazudni.

A semleges területen egy szép pálmás liget mellett, átesvén kölcsönösen egymás fehér szakállának megcsodálásán, (mindeniknek volt valami szellemi frázis a szakala faherségének a mehetségére: hjah barátom az idő, hjah barátom, a népem gondja stb.stb.) a gazdag király sürgette a dolog velejére térést.

Elő állott tehát az egyik, az a bizonyos ábrándos szemű, aki annak idejében értelmi szerzője volt a három király frigyének s mi közben felszemmel nagy gyanakodást mutatva folyton a másik kettő koronájának karbunkulusait vizsgálta, imigyen kezdte a szót:

— Barátaim! nincs szebb dolog a szerénységnél. S az a legboldogabb a világon, ki boldogságát a szerénységben keresi. Én üldöztem egész életemben a képmutatást, a puffeszkedést, (ekkor nagyot nyelt, mert véletlenül arra az ezüst szoborra gondolt, mely őt lóháton ülve olyan félséges mosolylyal ábrázolja) s a szerénységnek, a lemondásnak gyakorlásában én akkora boldogságot leltem, hogy én azt hiszem, hogy a kerek földön nem volt és nincs boldogabb ember nálam. Azt hiszem, ismerve magatokat, ezek után nem kételkedhetek abban, hogy engem illet koronátok legszebb karbunkulusa.

Szót emelt erre a második, a könyvirő

hogya mutassa hogy ómár N. g. ur és azt hiszi hogy annak a szegény inasnak nincs anyyi esze hogy magabo azt mondja ordics számár ordics ha szépen nem tudod megmondani ilyen dólgot sokat éreztem oda haza de nehányszor oda is dörzsöltem a Nálluk dolgozó Sima Ferenc Kép viselő urnak illetve volt Képvisező urnak hogy mikor Pesten a vasuti Pályán át akart menni és az ör ki jelentete neki hogy it kérem nemszabad át menni ő pedig neki ment és föl pofosza próbálio meg itt ha szaszor Képvisező is még sok mindent tudnék megírni az itteni viszonyokról de azt majd máskor tudom hogy ezzel is terhellem Tekentetes urat de boc-ásson meg miután 16 évi szolgálatom alót ön volt a legjobb gazdám tehát sokszor gondolok ön jó szívű ségére én igaz hogy rossz gyerek voltam de hát annak azoka ugyis tudja kik voltak az oka mámo nagyon boldogul élek feleségemmel együtt családunk nincs csak ketten vagyunk tuom hogy az az aranyos Rozsika már nagy lány emlékszemre hogy milyen okos kis lány volt, itt küldök egy lapot is amiben nevem meg találhatja szives válaszat el várvo maradtam

hazafijás üdvözléttel
Antalics György

A HÉTRŐL.

Végre egy vasárnap, amelyen semmi-féle ünnepély, vagy multság nem volt. Igaz, hogy ennek a halottak ünnepe volt az oka, de a temetőben nem igen látszott meg a nagy gyász. Legalább külsőleg nem. Az idén úgy a sírok feidszítése, mint a kivilágítás sokkal gyerebb volt, mint tavaly. Közönség is feltűnő kevés számban volt. — Hogy mi ennek az oka, azt bajos volna kitalálni, Pedig minden évben gyarapodnak a keresztiek és új sírhalmok domborúnak. De ne kutassuk a holtak titkait. . .

Sok mindenféleben modernizálódtunk már nehány év óta. Most a postara került a sor. Az apró girhesek heiyeti, melyek lépésben is alig tudtak húzni a nagy postakocsit, 16 markos lovak trappolnak be naponta a vonatokról. Ez az esti postánál majd egy negyedórai küömbőség, ennyivel előbb kapjuk ki most a postát. Ennek pedig sok anxi és illatos levél várományosa örül, mert a várakozás izgalmas percei megrövidülnek általa.

s így érvelt a maga nagyobb boldogsága mellett.

— Elöttem szólo állításának minden betűjét kerekben tagadom. En boldog vagyok, mert tudos vagyok, mert tava elöttem a mindensegnek minden ütke. A mi nektek sötetség, az nekem világosság, amire ti azt mondjátok „nem tudom“, arra én azt mondom „tudom“, nyilvánvaló, hogy eiseségben vagyok felettetek, kerem tehát a kárbunkulusokat. Erre a harmadik is sikra szailt s annak beszédje a következőképpen hangzott:

— A szerenység, a tudomány is eltörpül a gazdagság mellett, én pedig gazdag vagyok. A mi a világon arany és kincs, azt mind kincstáramba gyűjtöttem s megvásárolhatok vele minden gyöngyöt. Az arany az tudomány, az erény, az hatalom, az minden. En nem ismertem életemben lehetetlenséget, következőleg boldogságom hatértalan, a legnagyobb. Ki tagadná, hogy én tarthatok közületek a kárbunkulusokra legjogosaiban számot?

Persze a másik kettő tagadta s volt érvünk rá elég. De nem tágitott a gazdag király sem s nagy vita keletkezett egy pillanat alatt a kárbunkulusok hovatarozandósága körül. Folyt a szó, aradt a beszéd s a vege az lett, hogy már az alkony közeledett s még nem tudtak megállapodásra jutni. Mikor kifáradtak a szóban s véget akartak mindenaron a dolognak, azt inditványozta az egyik, vigyak bíró elé a vitát. Elfogad-

A már említett zongora is helyén áll már, Kitűnő egy hangszer, a legjobb szerkezettel. Oeser féle gyártmány és igen jó kellemes hangja van. Casinói lakoknak kivétel nélkül rendelkezésre áll, deli 1/2 1 től 1/2 3 ig és este 8 óra után. De a jelenlevők beleegyezésével máskor is. Remélhetőleg nagyban hozzá fog járulni a zenei élet fellendítéséhez, amire ugyancsak szükségünk van. Muzsikusaink még mindig duzzognak, pedig már kezdünk belejönni a szezonba.

A Szabad Liceum megint kísért. Talán lesz is belőle valami, bár a mi publikumunkat nehéz kitanulmányozni. Szeszélyes az mint az időjárás, vagy még szeszélyesebb. Folytonosan azt tartja számon, mit nem tesz mas, Pedig okosabb volna mindenkinek cselekedni, akkor bizonyára fellendülének mindama társadalmi intézményeink' amelyekről, részvételemség folytán, haligat a krónika.

Minden akciót köve a reakció. Az elmult hetekben csupa vigalom, csupa ünnepélyesség. Ime itt a reakció: minden csendes. Még a rossz viccek is szünetelnek, ha csak a sztrájk-bacillus-elmélet nem üti fel a fejét. Este kíváncsian lessük az újságot és versenyt alszunk a mormotákkal. A táncanfolyam is véget ért, színészekre nincs mostanában kilátás. No de a farsang majd kárpótól bennünket. Addig pedig csak türelem.

Kátsa

H i r e k

— **Esküvő.** Hejjas Irmát f. hó 10-én vezeti oltárhoz Balla Endre csetenyi ev. ref. lelkész, a csurgói ev. ref. templomban Frigyhöz sok szerencsét és boldogságot kívánunk.

— **Kisérteltjárás.** Berzence község és mezsze környékének lakosságát érthető izgalomba hozta az a rémhistoria, amit a lakosság szájról szájra adott tovább, hogy t. i. Berzencén egy 13 éves kis lány előtt megjelent a nemrég elhalt Csánk Ignác szelleme s az csodadolgokat regélt neki. Közben pedig kisértetek járnak láthatlanul keresztül-kasul a szóban s titkos kezek mindenféle tárgyakka dobálóznak, anélkül, hogy annak eredetére rá lehetne jönni. A babonát még csak megerősít-

tette az a körülmény, hogy a káplán, a községi bíró s a csendőrség rapokon át figyelte meg az eseményeket, de nyitjára nem jöttek a találynak. Napokig tartott ez így s közben a leányt bevitték az ottani zárdába is, de ott sem tudtak belőle egyebet kihozni. A héten aztán Kacs Kovics Lajos, járásunk főszolgabírája hivatalosan kiment a helyszínére, hogy a vizsgálatot személyesen vezesse. Délutántól éjjelutáni 3 óráig ott volt a szobában, ahol este 8 óra tájban még a Festetich grófi családból is lejötték a csuda hírére. Hosszas megfigyelés után végre is rájött arra, hogy az egész csak mese és szemfényvesztés s az egész műveletet a család 5 tagja csinálja végig. Mikor már a csalást leleplezte s ezt kézzel foghatólag be is bizonyította, a családtagok maguk is bevallották, hogy a szellemjelenést úgy szuggerálták a kis leánynak, a dobálózást pedig közösen csinálták. Mentségükre azt hozták fel, hogy kenyérkeresetből üzték a játékokat, amelyek — a XX-ik században — még mindig bámulatos sokan ültek fel.

— **Képezdészek sztrájkja.** Ezzel a címmel több vidéken lapot oly hírek jártak be, melyek a valóságtól celzatosan eltérnek. Inetekes helyről ezekkel szemben következő fevilágosítást nyertük. A sztrájk oka tulajdonképen sertett ő erzet, melyért az ifjuság annak rendje szerint elégtételt kapott. Nem kaphatott azonban elégtételt a köztartás elleni izgatásért, mert ott a hivatott kösegek nagyobb fokú rendtelenséget nem tapasztaltak, s büntetni kellett az ifjakat tiltott gyülekezésért s egyeseket bujtogatásért. Így kettőnek a csendes eltavozás ajánlatot, három pedig segélyétől megfosztatott. Másik 3 mint rovott multú egyén itéletett csendes eltavolitásra, vagy 14-en pedig nem csupan azért, hanem az engedelmesség megtagadása miatt függesztettek föl segélyeiktől. Ez itélet ellen kezdte meg aztán az ifjuság a sztrájkot, 120 növendek közül csak 22-en jöttek eloadásra, s midőn a kir. tanfelügyelő a vizsgálat folytatását személyesen átvette, 78 növendek jelentette be kilépését. Ezeknek tiltott gyülekezései ellen azonban a főszolgabíróság erélyesen föllépén, győzött az ifjakban a jobb belátás, s valamennyien meg másnap visszatértek az intézet kötele-

magát a királyok keze közül s szaladott az öt inc elkedve csalogató asszony után.

— Nincs időm, a feleségemet kell csókolnom, csak annyit kiáltott vissza.

— Megállj, megállj — igyekeztek őt mégis visszatartani — tied lesz ez a három kárbunkulus, nézd hogy csillog, csak mondj itéletet közöttünk.

A férfi megállott, visszatér s egy pillanatig kíváncsian szemlélte a köveket. A leggazdagabb király felhasználta ezt a pillanatot, hogy kedvet csináljon az itéletmondásra a férfinak.

— A világ legboldogabb királyának — szólt — ezek a kövek lennének a legnagyobb boldogsága s ezeket kapod, ha itéletet mondasz közöttünk. A férfi csak nézte a köveket s egyszercsak eikacagja magát:

— Szegény király, hisz a feleségem szeme szaszor jobban csillog. S a következő pillanatban már a felesége mellett termett, átkarolta a derekát s hajrá! vidáman csókolózva végig táncoltak a ligeten.

A királyok nagy szégyenkezve sebtben zsebre dugták a kárbunkulus köveket s indultak hazafelé. Utközben gondolhattak volna az ók szerencsem nélkül eltöltött ifjuságukra is, de ók csak arra gondoltak, az ütött nagy szegyet a fejükbe, hogy vajjon az a ruhátlan férfi honnan ért olyan kitűnően a drága kövekhez. Lám egy pillantásra felismerte, hogy hamisak.

kébe. Az ügy jelenleg a miniszterium előtt van s az ítélet csak ennek döntése után fog végrehajthatni vagy megmászattatni.

— **A Szabad lyceum** előkészítése és létesítése céljából ma délután 3 órakor értekezlet lesz a leányiskola tantermében. Az érdeklődők figyelmét már ismételtelen hívjuk fel erre a közhasznú intézményre és ezuttal biztosra vesszük, hogy közönségünk az előértekezleten nagy számban fog megjelenni.

— **Közgyűlés.** A korcsolyaegylet tagjait ezuton is értesítjük, hogy az egyesület közgyűlése ma délután 5 órakor fog megtartatni a Korona szálloda éttermében.

— **Az atádi Kossuth-szobrot megcsonkították.** Lapunk zártakor vettük és fentartással közöljük a hírt, hogy a csak nemrég leleplezett atádi Kossuth-szobrot ismeretlen tettesek megcsonkították. A szoborról az egyes darabok el vannak távolítva és teljesen csonkán áll. A nyomozat széles körben folyik. Bővebbet jövő számunkban.

— **Az Inkei állami iskolát** f. hó 6-án vette át a kiküldött bizottság, mely mindent rendben talált. Járásunkban tehát új állami iskola nyílik meg s ezt a hírt örömmel regisztráljuk.

— **A korcsolyaegylet választmánya** f. hó 4-én délután 5 órakor tartotta ülését a Koronában. A választmány örömmel vette tudomásul a pénztárnok jelentését, mely szerint 192 tagja volt az egyletnek az elmúlt évben s a pénztári maradvány 133 koronát tesz ki. Az idén a korcsolyapálya a leányári áztatón lesz, amelyet Fiedler gyáros díjtalanul engedett át az egyesületnek. Sőt nagyon valószínű, hogy a villamvilágítást is bevezetik, miáltal épen abban az időben lesz lehetséges korcsolyázni, amikor a közönség legjobban ráér, de eddig a sötétség miatt kihasználható nem volt. Egyben elhatározott, hogy egy nagyobb szabású állandó pavillont fognak építeni, külön női és férfi teremmel és melegedő helyiséggel.

— **Tanckoszorucska.** Tegnap este, a tanctanfolyam méltó befejezéséül táncoszorucska volt a Korona nagytermében, ahol a növendékek bemutatták, hogy mit tanultak az elmúlt hónapok alatt. Úgy halljuk, hogy a koszorucska jól sikerült s az ifjaknak már nem kellett nőszerpeket adniuk, amit a lefolyt táncaera alatt elégszer meg kellett cselekedniök.

— **A berzencei botgyárnak magas vendégei** voltak f. hó 3-án. Gróf Festetics Tassilóné excellentiája és leányai, köztük Fürstenberg hercegné is, a jelzett nap délutánján megtekintették a berzencei faipar és botgyár telepet, ahol minden iránt érdeklődést tanusítottak. Egy órai ottlet után, tetszésük kifejezése mellett eltávoztak a főúri vendégek, néhány botot kiválasztva a fiatal grófok számára, akik szintén meg fogják tekinteni az ujonnan felszerelt gyártelepet.

— **A lengyár átvétele** a földmivéleési miniszterium részéről is megtörtént f. hó 5-én. Fűredy Lajos kender és lentermelési szaktanár és Hoffmann mérnök megvizsgálták a gyárat s abban semmi kifogásolni valót sem találtak. Ezzel a lengyár átvétele teljesen és véglegesen befejeztetett.

— **Uzsorakamatok.** Egy ep oly gazdag, mint fukar budapesti magánzó nemrég nemrég megnyerte a 600.000 koronás fönyereményt. Hogy barátai és ismerősei ne vehessék „barátságát” igénybe, el akarta a nagy eseményt titkolni, azonban sajtásagos módon

elárulta magát. Midőn ugyanis a hatalmas nyereségösszeget megkapta, elhatározta, hogy ezen alkalomból kifolyóla jótékonyaságot gyakorol és egy osztlysorsjegyet vásárolván, elküldte ezt ajándékba egy vidéki árva háznak. Régi szokásához híven, nevét a sorsjegy hátra írta, bár ez alkalommal titokban akart jótékonyaságot gyakorolni. Mily nagy volt a bosszúsága az öreg zsugorinak, midőn néhány nap mulva az árvaház köszönő levelét megkapta és még inkább bántotta, midőn nemsokára Török A. és Tsa b nk-háza, — Budapest, VI. Terezkörut 46. sz. — értesítést vette, melyben örömmel tudatják, hogy a sorsjegy 60 000 koronát n ért. Így történt meg ez alkalommal, hogy az árvaháznak ajándék-sorsjegyéért befektetett csekély tőke uszorakamatokat jövedelmezett, mely ellen a legszigorubb erköcsbirónak sem lehet kifogása.

— **A színház.** November hónap tizennegyedikén jelenik meg **A színház** című művészeti hetilap, amely írásban és képben ismerteti a fővárosi és vidéki színházak heti eseményeit. A lap munkatársai: irodalmunk és művészetünk kitünőségei, közérdekű cikkeikkel élénkítik a szépkiallitásu és előkelő színvonalu újságnak gazdagon illusztrált tartalmát. A lapot Falk Richárd szerkeszti. Előfizetési ára egy évr 10 korona, számonként 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Baross-utca 59. sz.

— **Az utolsó negyed** közeledtével a Pesti Hirlap arra figyelmezteti olvasóit, hogy évek óta megkedvelt karácsonyi ajándékát — a Pesti Hirlap nagy képes naptárát — csak azok kapják meg akik legalább negyedév óta előfizetői a lapnak, vagy ha bár havonként újítják is meg az előfizetést, azt megszakítás nélkül hosszabb idő óta teszik. Annyi bizonyos, hogy a lapok kedvezményei közt a Pesti Hirlap Naptára legbecsesebb, mert egész éven át hasznát veszi, aki kapja. Másik kedvezménye a Pesti Hirlap előfizetőnek, hogy a Divat Szalon című díszes és nagyon gyakorlatias divatlapot fél áron rendelhetik meg. Legfőbb kedvezménye pedig, hogy napról-napra legnagyobb terjedelemben jelenik meg a lapok közt, tehát a legtöbb olvasni valót hoz és így legjobban megéri az árat. A Pesti Hirlap egyes száma (köznapon 28-32 oldal, vasárnaponként 44-52 oldal) egész kötet, változatos és válogatott tartalommal. Ennek köszönheti napjainkban példátlan kedveltséget és elterjedtséget, valamint független, szókimondó irányának, szabadelvű demokratikus szemlének, mely cikkeinek minden sorában megnyilvánul. Azok kedvéért, akik még nem tudnak, emlékeztetbe hozzuk, hogy előfizetési ára negyedévre csak 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér s a Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 koronát. Ehhez minden előfizető karácsonyi ajándékkap egy díszes, nagy képes naptárt. A kias dívhivatal címe, ahonnan mutatványlapot is lehet kérni, Budapest, V. Váci-körut 78. sz.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet**

Mezel egerek

tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az általánosan készített és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, ugyancsak több közönségekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdacsk alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., öt kilós láda 6 kor.

SIPŐCZ ISTVÁN
gyógyszerész

Pécssett, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

4129 tkv. sz. 1903.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. jbiróság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Cs. kir. szab. Déli vaspálya r. t. vérehajthatónak özv. Horvath Jánosné szül. Csicskó Erzsébet légrádi lakos és néhai Horvath János ism. retlen örökösei vuhajtást szenvedök elleni 6556 k. 24 fil. tökekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a csurgói kir. jbiróság területén levő Horváth Jánosnak az örtilosi 783 szt-kvben A + 1397 hrsz. (szőlő a dült hegyen) alatt felvett ing.-okra 734 k-ban, — Horvath Jánosné szül. Csicskó Erzsébetnek az örtilosi 730 szt-kvben A + 1394 hrsz. (szőlő és pince a dült hegyen) ingatlanára 78 k-ban, — az 1396 hrsz. (erdő ugyanott) ingatlanára 193 k-ban, — végül az ugyanezen tjkvben A + 1798 hrsz. (rét a patacinban) ingatlanára 42 k-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a vuhajtái arverét elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

1903 december 28 napján d. e. 10 óraker Örtilos község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 0/0-át vagyis 73 k, 40 ft, 7 k, 80 f, 19 k, 30 f. és 4 k 20 ft, készpénzben vagy az 1881 60 tcz. 42 § ában jelett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333 l. M. rendelet 8 §-ába kijelölt ovadeképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 60 tcz 170 §-a értelmében a banatpenznek a bíróságnál előlege elhelyezéséről kiállított szabályerü elismervényt átölgáltatni.

Csurgó 1903. aug. 18-án.

A kir. jbg. mint tkvi. hatóság.

CSILLAG kir. albiró.

271 sz. 1903 vegrb.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróság 1903. évi Sp. III 766/11 számú végzése következtében Dr. Kreizler József ügyvéd által képviselt Rátman Lajos javára Kovács Sándor ellen 600 kor. s jár. erejéig 1903 évi apríl, hó 23 an foganatosított biztosítási végrehajtás alkalmával lefogialt és 2647 k-ra becsült következő ingóságok u. m. házi gazd. állatok és felszerelések, gőzgep nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az csurgói kir. járásbiróság 1903-ik évi V 176/2 számú végzése folytán 600 kor. tökeköv. ennek 1897 évi november hó 19 napjától járó 6 0/0 kamatai 13 0/0 váltódíj és eddig összesen 186 kor. 5 fillerben biróilag már megállapított költségek erejéig Csurgón leendő eszközzésére. **1 03 évi nov. 21. napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.c. 107 és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett a letöbbit igézőnek szükség esetén becsáron alu is el fognak adatni.

Ameunyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX tc 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csurgón 1903 november hó 1-én

FONYÓ

kir. bir. végrehajtó.

344 sz. 903 végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1903 V. 7349 számú végzése következtében Pollák Ede ügyvéd által képviselt Grünfeld Samu javára Hausser Roza ellen 2500 kor erejéig 1903 évi szept. hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás urján lefoglalt és 1598 korra becsült következő ingóságok, u. m. szódavíz készítő gép, szódás üvegek, butor nyilvános arverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csurgói kir. járás-bíróság 1902 V. 3752 számú végzése folytán 2500 kor tőkekövetelés, ennek 1902 évi aug. hó 1 napjától jéré 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig 124 kor 72 fillben bíróság már megállapított költségek erejéig Izkén leendő eszköz-lésére

1903. novem. 17-ik napjának d. u 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 évi LX. tc. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul s el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881 LX. t. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csurgón 1903 évi november hó 1-én

FONYÓ.

kir. bir. végrehajtó

2498 szám
1903

Arverési hirdetés.

Csurgó nagyközség közhírré teszi, hogy minden hó első keczén tartandó állatvásárra felhajtott s ugyanezen hetivásárra felhajtott s ugyanezen hetivásárra behozott másnemű cikkek, valamint az év más keddi napján tartani szokott hetivásárra felhajtott állatok és más cikkek étlen szedhető helypénz díjait a következő feltételek alatt adja haszonbérbe.

1. A bérlet tart 1904 évi január hó 1-ső napjától 1906 évi december 31-ig, tehát 3 éven keresztül.

2. Kikialtási ár 2000 korona.

3. Árverezni óhajtok tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikialtási ár 10 0/0-át bánatpénz fejében letenni. Mely bánatpénz, a legmagasabb ígéretet tevő által az egy évre leütött bérösszeg 10 0/0 ára kiegészítendő s ezen összeg ovadék címén a pénztárban visszatartva lesz.

4. Legmagasabb ígéretet tevő fizeti az ezen bérlet után járó mindennemű kincstári illetéket, bélyegek árát, adót, adómegevitést, viseli az állatok felhajtásánál alkalmazott állatorvosok vizsgálati költségét is. — Tartozik fizetni a vásárté. tisztítási költségeit is.

5. A bérösszeg minden hó 1 napján fizetendő a pénztárban, —

6. Csurgó nagyközség tanács termében tartandó árverés hátánapjául 1903 évi november hó 22 napján delutáni 3 órája tűzeték ki —

7. Árverés eredménye Csurgó nagyközség képviselő testületének jóváhagyásától függ. —

Csurgó 1903 noveáber hó 4 én.

Sárközy
jegyző.

Pataki Antal
bíró.

Vágó Gyula

CSURGÓN.

Könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés.

Ajánlja legújabb betűkkel és díszítésekkel felszerelt

●●●● **könyvnyomdáját** ●●●●

minden e szakmába vágó munkák izléses olcsó és pontos előállítására, —
ugy, hogy e téren bárkivel kiállja a versenyt. Továbbá

➡ ➡ ➡ **könyvkötészetét** ➡ ➡ ➡

a legegyszerűbbtől a díszkötésig készülnek könyvkötések. A melyben egyik legnagyobb

kész nyomtatvány raktárában

minden községi, ügyvédi, végrehajtói, tejszövetkezeti, és hitelszövetkezeti nyomtatványok nagy választékban kaphatók

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartóssabb

szénkénegefeszkendő

az

„EGYSZERŰSÉG“

Kosinszky Viktor igazgató
szabadalmazott szénkénegefeszkendője.

Kizárólagos gyártása és eladása:

SCHOTTOLA ERNŐ

cégüél

BUDAPESTEN, Andrassy-ut 2.

A szénkénegefeszkendők ellenőrzésére szolgáló mérőhenger ugyanitt kapható. — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen es bérmentve küldöm meg.

**HAZAI IPAR
LASZKA JÓZSEF**

kárpitos és butorraktáros.

*Alapítvánnyal tart mindenféle kész
butorokból.*

*Elvállal a szakmájába vágó mindenféle
kárpitos munkákat
jutányos áron ugyszintén ezen ágban
vágó minden javításokat is.*

MAGYAR IPARI

*A hazafias n. é. közönség becses part
fogását kéri.*

Raktár: Diófa-utca 439 sz.

HITELT NYUJTOK

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s máá hitelképes testületeknek.

Ahitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik

ELADÓ HÁZ.

A diófa utcában levő
PETHES-féle ház
szabad kézből jutányos
áron

ELADÓ

a hozzá tartozó legelő
illetékekkel együtt.

Felvilágosítást ad Büchler Mór, vagy a tulajdonos, Léván (Bars vmegye.)

**KIVÁLÓ SZERENCSE
TÖRÖKNÉL!**

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse Rövid idő alatt 12 millió korona nyere ménynél többet fizettünk nagyra becsült vevőinknek csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagyjutalmat az 57080. sz. sorsjegyre

a 100.000 „ főnyereményt a 74366. „ „

a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajajljuk ennélfogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1 fr — .75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 1 fr 1.50 vagy k. 3

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3. — „ „ 6. —; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6. — „ „ 12

A sorsjegyeket utánvéttdl vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHAZA BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel

Központ: Teréz-körut 46 a. I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Muzeum-körut 11 a.

III. fiók: Erzsébet-körut 54 a.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. ÉS TARSÁ** bankháza Budapest

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben (utánvételezni kérem) A nem (postautalvánnyal küldöm) tetsző (mellékelem bankjegyekben) (bőlyegeken) törölendő

Pontos cím: